

Nro. 41.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Pénteken November 18 ik napján
1803 - ik eszten öben.*

B é t s.

Felséges Urunk, maga mulatásának okáért, néhány udvari tisztjeinek társaságában, tegnap, reggeli 8 óra után Holitsba utazott. Meddig fogja Ő Cs. Kir. Felsége ott magát mulatni, senki sem tudja bizonyosan.

Feldmarsal K á r ó l y Királyi Fő Herczegnek, ezen folyó Novembernek 4 ikére esett neve napján, Albert Saxoniai és Lengyel Királyi herczeg 40000 forintot küldött ajándékba; e' mellett udvari tselédjeit is gazdagon meg ajándékozta. — Antal Fő herczeg Fels. Urunknak kedves testvér öttse, és a' Német vitézi Rend nagy Mesterének nem régiben választott Coadjutorja, azon tiszt-

S s

ségre lett emeltetése után nem kevés ajándékot osztogatott ki.

E' héten két Kurir érkezett ide Pétersburgból, az egyik az Orosz Császári udvartól az itt lévő Orosz herczeg Dolgorukyhoz, a' másik az ott lévő Cs. Kir. követtől Gróf Stadiontól Gróf Cobenzel Cs. Kir. Status ministerhez. A' Kuriroknak ezen ide amoda való küldetésekből azt huzzák ki a' Politikusok, hogy igen fontos dolgok légyenek annak tárgyai.

E' folyó Nov. 10. ik napján, a' Fr. Consulus felállításának emlékezetére, az itt lévő Fr. első rangú követ Status Tanácsos Champagni gazdag vendégséget adott.

Az itt lévő Spanyol Királyi követ, e' folyó hólnap 13. ikán, mint a' most uralkodó Spanyol Király IV. Károly születése napján, nagy vendégséget ütött, mellyet minden Cs. Kir. és külső Országgi ministerek meg tiszteltek jelenlételekkel.

A' múlt héten Frantzia polgár Mercy d'Argenteau herczeg Paarnak hajadonleányával, az itt lévő, és fellyebb említett Frantzia követnek jelenlétében házassági életre öszve párosítatott.

Báró Révay Antal Cs. Kir. Generál-Major, Esszei Brigadirost, és a' Mária Terézia Vitézi Rendjének kis Keresztes vitézjét, Fels. Urunk Csasz. Kir. Kamarás Urrá tenni méltóztatott.

Német Ország.

A' most Karlsruhban, a' Bádeni Vál. Fejedelemsnél múltató Svéciai Király II. Gustav Adolf minap innenső Pomerániai birtokaiban megfordulván, a' Greiffswaldi Universisást is meglátogatta, és az oda való Ordinarius Professoroknak eddig vólt fizetéseket, egyen egyen 200 tal-

lérral: a' rendkívül való Tanítókért pedig 100 tal-
lérral meg szaporította.

A' W ü r z b u r g i Univerſitas, mellyben a'
herczeg Püſpökök alatt is szépen virágzottak a'
törvényt és orvosi tudományokat tanító oskolák,
moſtani uralkodó Fejedelme M a x i m i l i a n J ö-
z s e f B a v á r i a i V á l. Fejedelem adakozoságából
újabb nevedést fog nyerni, a' mennyiben mind a'
Filozofiának, mind Proteſtans jobbágyainak része-
ről, a' Vallást tárgyazó tudományok tanítására,
más virágzó Univerſitásokból, nevezetes Tudóso-
kat hivattatott. A' mint a' külföldi levelek hirde-
tik, Jénából a' Theologia tanítására P a u l u s, a'
Philosophica Cathedrara pedig S c h e l l i n g P r o-
feſſor Urak vettek hivatalt.

B a y r e u t h b a n, a' múlt nyáron meg halá-
lozott Pruffzus Generál L a u r e n s, maga testamen-
tomában, minden keresményének örökösévé a'
maga Regementjét tette, még pedig úgy, hogy an-
nak egy harmad részéből azok a' szegény hadi
tisztok segitődjenek fel, a' kik a' Királytól való
tsekély fizetésekön kívül, sem hazúról, sem másun-
nan semmi segedelmet nem vesznek; egy harmad
része az árvaságra jutott katoná gyermekek' ne-
veltetésére forditassék; egy harmad része pedig a'
regement előre nem látott, és más móddal el nem
haritatható szükségéinek ki pótolására hagyattas-
sék. — A' Királynak, halála előtt két nappal irt
levelében, maga regementjét különös kegyelmes-
ségébe ajánlotta.

A' közelebb múlt Mihálynap i Lipsiai vásár,
az oda vitt lok Anglus portékák, és kézmivek mi-
att, a' Saxóniai kereskedőkre nézve egy tseppel
sem vólt jobb az utólsó Ménusi Frankfurti vásár.

nál. — Az oda vitt Anglus portékákért és tfinál-
mányokért sok pénzt hagytak ott az Orosz Biro-
dalombéli kalmárok.

A' Sziléziai vászonnal való kereskedés, mely-
ből a' bódogabb időben, nyó cz millió tallér leg
alább bé ment esztendőnként, a' jelenvaló tengeri
háború, nevezetesen, az Albis vizének az Anglu-
soktól lett bé zároltátása miatt, nagyon alá szállott.
— Mellyhez képest azon tartománybéli kereskedők
Prussziai Király Eö Felségének esedező levelet
adván bé, avval a' biztatással vigalztaltattak meg,
hogy Eö Felsége mindent el fog követni, a' mit
az ő kereskedéseknek előbbi viragzó állapotba le-
endő vissza tételére szükségesnek, és alkalmasos-
nak lenni itil. — Ezen Prussziai koronához tartozó
Sziléziainak népessége most két millióra megyen,
melly nagyon szoros tartomány lévén, minden négy
szegü mértföldre 2900 ember esik.

Egy R i n d e r s c h w e n d e r nevezetü Báde-
ni Tanácsos úr, a' ki ifjúságában fa vágással táp-
lálta magát, hanem tulajdon szorgalmatossága által
a' tudományokban, 's kiváltképen pedig a' Gazda-
ságban izép előmenetelt tett vala, minap meg ha-
lálózván, 150 ezer forintból álló keresményt ha-
gyott maga után. Munkás életének folyása alatt
126 hóló miveletlen földet tett gyümölts termővé,
51 lakó hajlékot 's gazdasághoz való épületet épi-
tett, és sok hasznos fabrikat állított fel. Házallá-
gi élete alatt 30 magzatokat nemzett.

A' Hannóverai Vál. Fejedelemségben fekvő
H a m m e l i erősséget egész esztendőre való eleség-
gel tölteti meg Fr. General M o r t i e r. Semmi
ellenség nem közelgetvén oda, mi végből mivel-
lye ő ezt, bizonyollan nem tudatik. Sokan sok-

féleképen okoskodnak ezen környülállásról. Azokat a' Hannóverai katonákat, a' kik Anglus hadi szolgálatra ajánlották magokat, a' nevezett Frantzia vezér fogságra vitette, és a' Hannóverai Statusoknak érettek való közbenjárásokra sem bocsátotta szabadon. — Az ezen Vál. Fejedelemségben lévő Frantzia katonaság újonnan leendő montirozására 667000 livert, és 25 új munitiós szekeret kivánt ezen fő vezér.

Orosz Birodalom.

A' Mecklenburg-Schwerini örökös herczegnének, I l o n a P a w l o w n a született Orosz N. Hercege Asszonyának halálát, maga I. S á n d o r Császár jelentette ki édes Anyjának néhai I. P á l Császár kegyes Özvegyének leg elsőben. Melly nagy szomorúság fogta legyen el ezen jó Fejedelem asszonynak szivét, akárki is képzelheti. — A' gyász viselet ideje alatt, semmi közönséges játék helyek fel nem nyittatnak, sem semmi muzsika meg nem fog engedtetődni.

I. Sándor Császár kedves Császárnéjával egyetemben, még a' múlt October vége felé is a' Tauriai Csász. palotába laktak. Édes anyja az özvegy Császárné kedves gyermekeivel együtt még egy hólnapig a' Gatschinai palotában fog múlatni. A' Pétersburgba házasodni ment Sax-Weimári örökös hercege Maria Pawlowna Orosz Nagy Hercege asszonyt már meg kérte és meg is nyerte; hanem a' gyűrű váltás azon időre halasztódott, a' midőn a' Császári udvar a' meg holt I l o n a P a w l o w n á é r t fel vett gyász köntöst le fogja vetkezni.

A' Párisi közönséges újság levelek I. S á n d o r Császár tetteit szünet nélkül magasztallyák,

Ki hirdették azon levelét, mellyet ő a' maga Birodalmában lévő urakhoz az örökös szolgaságnak el törlése végett küldött. Atkozza abban azt az emberiséggel ellenkező szokást, melly szerént néhány Europai aemzetek égy adják veszik az embert, mint a' barmot. — Minden nap meg jelenik a' parádé piatzon, mindennek, a' kivel öfzve találkozik, egész emberséggel köszön, minden néki bé nyújtott esedező levelet el veszen, mindennek audientiát ad, a' ki tölle kívánnya. Mennyire szerelle az igallágot, a' következő példa is meg mutatya:

Nem régiben, a' midön a' parádé piatzon meg jelent, és a jelenvölt katonaságot maga előtt fel marsirozni parantsolta vólna, egy rongyos kóldús hozzá menvén vállait meg veregette. — Sandor Császár, a' ki a' kóldus felé hattal állott, hirtelen meg fordúl, 's tudakozza a' rongyos embert, mi légyen kívánsága? Tsak egy két szót akarok, felele a' rongyos kóldus Orosz nyelven, Sandor Császárral beszélni. Szolly, ugymond biztató szókkal néki a' Császár, bátran. Az alatt az előtte el marsirozó katonaság meg állott, és hogy ezen különös együtt beszélgetést meg ne háboritsa, senki meg sem motzant. — A' rongyos ember beszédjét el kezdvén így szóllott: En ugymond, hazámnak kapitány fővel szolgáltam, 's ily rangal az utólsó Frantzia háború alatt az Orosz hadi néppel Olasz Országban és Helvétziában is ott vóltam. De egy Generál, a' ki nékem igen nagy ellenségem vólt, Feldmarsal Suwarow előtt, rút szinnelfestvén le engemet, minden mentségem meg hallása, 's minden hadi törvény nélkül, azon idegen Országban tiszti rangomtól 's kenyeremtől meg

fofztván, az Orofz ármádiától kólduló bottal botsá-
tattam el. — Hogy éhel meg ne hallyak, köz-
katonává lettem, a' Tigurum mellett esett véres
tsatában fok sebet kapván, Fr. hadi fogfágba es-
tem, 's végtére abból szabadon botsáttatván igen
mellze földről gyalog és kóldulással jöttem Pé-
t e r s b u r g i g, olly véggel, hogy az igaffágot sze-
rető S á n d o r Császár előtt processusom újobbani
meg vizsgálásaért személyellen esedezzek. — Be-
szédje közben rongyos felső ruháját ki gombolta,
és sebhelyekkel rakott mellyét meg mutatta. —
Igazat szólz e', monda néki a' Császár? Ebben a'
ringy rongy köntösben hallyak meg, mond a' Ka-
pitány, ha tsak egy hazugigét is szóllok: mellyenn na-
gyon meg indulván a' könyörülő Fejedelem szive,
a' szegény kapitány ügyének meg vizsgálását test-
vér öttfére C o n s t a n t i n Nagy herczegre bizta,
a' ki ártatlannak találtatván, előbbi tiszti rang-
jába vissza tétetődött, eddig szenvedt sok nyomo-
zuságaiért gazdag jutalmat nyert, az ötet üldö-
ző, 's inségbe lejtő ellensége pedig érdemlett bün-
tetését el vette.

Helvétziai Respublika.

Az Appenzeli és Glarusi Kántonoknak gyül-
léseikben, a' Frantzia és ezen Respublika közt kö-
tött szövetség, 's annak azon tzikkelye, mely sze-
rént a' Helvétusok a' Frantzia hadi szolgálatra
16000 főből álló hadi népet adni köteleztetnek,
minden kifogás nélkül helybe hagyattak. — Egyet-
len egy sem találtatott azon Kántonoknak gyül-
lésében, a' ki az ellen száját fel nyitotta volna.
— A' Helvétziai Revolutiónak historiájában ma-
gát esméretellé tett Trogeni deputatus Z e l l w e-
g e r J á k ó b az Appenzeli nemzeti gyüllésben

olly velős orációt mondott azon alkalmatossággal, melly minden jelenvóltaknak szivét által hatotta.

A' Luzerni nagy Tanács, az onnan jött tudósítások szerént, a' régi Helvétziai jó erkölcsöknek és élet módjának vissza állítása végett, sok jó törvényt szabott. Ezeknek foglalatjok szerént, a' ki a' közönséges isteni tiszteleten illetlen köntösben jelenik meg, hat liverre büntetődik — a' mely szülek és tótorok magzatjaikat, és a' gondviselésekre bizott gyermekeket jól nem nevelik, azok tőlök el vétetvén, vagy az ő költségeken, vagy ha magok is szegény állapotban vannak, a' Status költségén fognak neveltetni — a' ki szerentséltető játékon, hamis esküvésen, átkozódáson, káromláson, és búja éneklésen kaptik, kemény szententziát mond elle ne a' törvény. — A' ki magát úgy fel issza, hogy részeg fővel haza menni nem tud, három livert, az a' kortsmáros pedig, a' kinél meg részegedett, két anoyit fog fizetni.

A' Helvétziai első Landamman Affry Ur minden Helvétziai Kántonoknak tudtokra adta Gr. Cobenzel Lajos Cs. Kir. Status Ministernek azon hivatalbéli levelét, mellyben őtet arról tudósította, hogy ő Császári's Kir. Felsége Báró Krumpipent rendelte a' Helvétziai Respublikához küldendő követnek, kinek oda való menetelét eddig is csak az hátráltatta, hogy a' Szaltzburgi Vál. Fejedelem, a' maga újonnan keresett tartományainak által vételére őtet kérte ki Fels. bátyjától, Császár ő Felségétől.

Nagy Britannia.

A' Londoni Admirális, az az, a' tengeri dolgokra ügyelő hadi Tanács, minden tengerben

lévő könnyű szerű hajókból álló flottákhoz olly parantsolatot küldött, melly szerént a' November hólnapban úralkodni szokott tengeri szélveszek közt is, a' mig tsak lehetséges lehet, tengeri őrállásokon maradni parantsoltatnak, és az Anglus kikötő helyekbe való vissza térés tsak az olly környülálások közt engedődik meg nékiek, mikor már semmi úton módon a' végfő veszedelmet el nem kerülhetnék. — Minden Angliában, Skótziában, és Hyberniában találtató halászhajók, mellyeknek egynehány ezerre megyen a' száma, 18 fontos ágyúval fognak fel fegyverkeztetni, és az Angliába kiszállani akaró ellenséges hajók eleibe lineába állitattani. — A' Touloni kikötő hely előtt vigyázó Anglus flotta Admiráljának, a' hires Lord Nelsonnak parantsolat küldetett az eránt, hogy a' maga figyelmetességet mindenek felett Egyiptomra függeszze, ne hogy ismét el foglalják azt a' Frantziák. Ebben az Országban, mint a' napkeleti India kúlsában, semmi idegen hatalmasságot nem szenvedhet meg N. Britannia.

A' most Londonban mulató Mammeluk Bey Muhamet Elfy igen nagy figurát tlinál ottan, és a' Londoni leg szebb paloták közül egyet választott és vett magának bérbe. — A' Londoni asszonyok seregenként mennek látogatására, a' kikkel ő igen nyájassan tud társalkodni. — A' napkeleti hollzú és drága köntös az ő szép teste növéstét nagyon emeli. — Az ő vele lévők közt három szép asszony is van. Az egyik és a' leg szebb Georgiai születésű, 's igen nagy kedvességben van előtte, a' másik igen szépen tánczol, a' harmadik ékesen tud énekelni. — Noha ő Mahomet valláson való, de azért még is minden nap egynehány

üveg Champanjai és Burgundi bort iszik ebédje után. — Az Angliai élet modja néki nagyon tetszik, 's az el ragadtatásig szereti a' Londoni szép alakokat.

Az Angliai Ministeriumnak Madritti Kir. udvarhoz küldött végső maga meghatározására, még meg nem érkezett October közepén a' válasz; mindazáltal álhataloson állattják azt a' Brittusok, hogy mind Spanyol, mind Portugallia Országgal háborúba fog Anglia keveredni. — Azon Londoni közönséges házaknak ajtaira, a' mellyekben a' matrozok verbuáltatnak, illy foglalatú irás van felragasztatva; „Jöjjön ide, a' kinek Spanyol piaster gyűjtésére van kedve; majdan a' Mexikói és Péruai kintse rakott Galliotákra rohanunk! A' ki a' jövő télre egynéhány ezer guinét kíván gyűjteni, a' szerentsétölnéki adott alkalmatofságot el nem mellözze. — Az is tsak nem tsalhatatlan jele a' Spanyol és Portugallia Országokkal leendő hadakozásnak, hogy a' múlt Octob. 20-ik napján minden vámházakhoz olly parantsolatot küldött a' Londoni Kormányfő, melly szerént minden hazájokba vissza szándékozó Spanyol és Portugallus hajókat letartoztatni köteleztettek a' Kormányfőktől veendő újabb parantsolatig. — Ezt az intézetet, mint a' következő háborúnak előjáró postáját úgy nézik a' Londoniak, és már is azon fregatokról beszélnek, a' mellyek Brazilia, és a' gazdag Spanyol sziget Cuba ellen fognak küldetni.

A' Bresti Frantzia kikötő hely előtt vigyázó Anglus flottának fő vezérjétől Lord Cornwallistól, October 21-ikén, olly foglalatú tudósítást

yett az Admirális, hogy az azon kikötő helyben lévő Fr flottára el kezdették már a' hadi seregeket szállítani, és hogy minden készületei azt mutatják, hogy az nem fogja a' maga önön leendő ki evezését fokára halasztani. — Azon kikötőhelynek külső részében hét linea hajó, négy fregat, és hét apróbb hajók állanak készen. Lord Cornwallis azt hiszi, hogy az ezen flottára szállítandó hadi seregek Irlandia ellen fognak menni, 's ezen okból meg is tette ellenek a' szükséges intézeteket.

Most, a' midőn egyik óráról a' másikra, egyik éjjelről a' másikra várják az ellenségnek Angliába leendő ki szállását, ennek meg akadályozására is meg tétetődtek N. Britanniában a' szükséges készületek. A' mint a' 20 ik Octoberi Londoni tudósítások tartják, az Anglia és Franciaország közt lévő szoros tengerben, az úgy nevezett Canalisban, és a' Német Tengerben Sir Sidney Smith, Saumarez, Thornborough és Pellew Admirálisok kormánya alatt, négy könnyű eskader van, melly mind öszve 44 linea hajóból, fregatból, és ágyuzó gallyákból áll, ide nem számolván azon számos kuttereket, és több apró rangú hajókat, mellyek az ellenség mozdulásaira éjjel nappal vigyáznak, 's úgy vannak a' tengeren helyheztetve, hogy az ellenséges hajóknak ki indulásáról 10 vagy 15 minutum elforgása alatt, minden Angliai tengeri partoknak hirt adhatnak. Ezen kívül, a' tenger partjainak azon pontjai mellett, a' mellyekenn az ellenségnek ki szállását lehetségesnek tartják, egynéhány száz ágyuzó hajók vannak helyheztetve, mindenikre egy egy nehéz ágyú vonatott, 's azokra olly önkényen való fegyveres

emberek szállitattak, a' kik a' tenger partjait, és a' viz mélységet mindenütt jól esmérk. Mindezeknek kormánya Lord Keithra van bízva. Minden osztályhoz meg küldetett már az az oktatás, a' mellyhez képest annak, e' vagy ama történetben magát viselni kell s. a. t.

Azon közönséges áhétatosság, mellyet a' N. Britannia fegyverének szerentsés ki meneteléért rendelt a' Kormányfő, a' múlt October 29 ik napján tartatódott. Azon a' napon minden féle áruló börtök bé voltak zárva, 's olly tele vótak a' Londoni templomok a' buzgó néppel, hogy allig lehetett azokban meg fordulni. A' szabad seregek is is meg jelentek az isteni tiszteleten, és azok, a' kik a' Király és a' Haza hivségére még az előtt nem vótak meg eskettetve, azon alkalmatossággal azt is végbe vitték. Egynéhány templomban erősen predikáltak az ellenség ellen a' papok.

Frantzia Respublika.

A' Moniteurnek 4 ik Novemberi darábjában hivatal szerént jelentetett a' Párisi Publicumnak, hogy az első Conzul, az előtt való nap, a' Fr. kikötő helyeknek meg szemlélésekre mént légyen. — A' Texeli kikötő helytől kezdvén egész Brestig mindenütt Telegrafusok, és olly jelek állitattak fel, mellyeknek segítségek által 10 szempillantat alatt minden Angliai expeditióra ki rendelt hajók és seregek parantsolatot vehetnek. Kétség kívül a' Boulognei kikötő helyben, és maga az első Conzul fogja azon parantsolatot mostani oda lett utazásában ki adni. — A' ki szálló hajóknak is nem más parola, avagy jelt adó szó fog adatni, hanem a' Bonaparte nevezet, kinek szárnyai alatt ezen kétséges kimenetelű expeditióra a' Francziák

magokat ajánlották. Ennek a' szerentsés hérosnak zászlója alatt ök semmi veszedelemtől nem tudnak irtódzni.

Valameddig az első Conzúl Párisból el nem utazott, addig ingyen sem lehetett az Angliába való kiszállásra ki rendelt flottáknak a' Fr. Országi és Hollandiai kikötő helyekből való ki mozdulását gyanítani. Ellenben most, a' midőn a' tengeri dühösködő szelek minden Anglus hajókat az Anglus tenger partokhoz hajtani szoktak, 's minekutánna minden flottákra ártilléria, munitio, eleség, hadi seregek szállitattak, 's minekutánna az illy környülállások közt az első Conzul maga is személy szerént a' Fr. kikötő helyekhez ment volna, senki se találtatik Párisban, az onnan jött 4-ik Novemberi tudósítások szerént, a' ki azon rettentő expeditiónak kezdetét kétségbe hozná. Ennek eszközésére 1200 hajót adott a' Batava Respublika. Az Angliába ki szállitandó ármadiánál szamos könnyű szerű gyalog regementek vannak, a' mellyekben lévő legénység apró ugyan, de friss, könnyű, sarkon forgó és bátor szivű.

A' fegyvernek illy szörnyű tsattogásai közt sem felejthetik el a' Párisi Dámák a' modiknak változtatását. Ennekelőtte örökös gyalázatnak tartották volna az útzákra, 's a' közönséges helyekre ridic üls az az, olly külömbkülömbféle színű selyem materiából, öszve vonó erfény formára készült, 's alól és köröskörül selyem bojtokkal ékeszsatskó nélküli menni, mellybe orfúvó keszkenőiket, harisnya kötő töiket, 's több éféléket tenni, 's karjaikra függeszteni szokták. Ilyen ridicüllt viselnek itt is. Most pedig hogy a' Tudósok nevezetére érdemessékké tehessék magokat a' Párisi dá-

mák, a' tanuló ifjákat kezdték követni, és úton 's út félen olly üres könyveket hordanak honal-
lyaik alatt, a' mellyekbe harisnyát és selyem erszényt
kötő töiket teszik.

Spanyol Ország.

Madridból Octob. 10-ik napján. Az itt
lévő első rangú Franczia követ Generál Bour-
nouville (az, a' kit Fr. Exgeneral Dümourier
a' múlt Fr. háború elein, az Auszriai hadi népnek
kezébe adván egynéhány esztendő t fogtságban töl-
tött el) a' Franczia Kormányzéknek azon megha-
tározását, melly szerént minden szövetséges, és
neutrais nemzetbéli kereskedő hajóknak a' Fran-
tzia Coloniákba szabadosan menni, 's azoknak ter-
méseikkel kereskedni meg engedődött, a' mi mi-
nisteriumunkal különösen közlött. A' Fr. Kór-
mányzéknek ezen baratságos intézete nemcsak a'
Madritti, hanem circularis levelek által, minden
Spanyol Országi kereskedő társaságoknak tudtok-
ra adatott.

Kadixban, a' Fels. Királynak kegyelmes
engedelme és jóvá hagyása mellett egy kereskedés
mesterségét tanító Akadémia, 's ebben három taní-
tó szék állitódott fel; az első a' kereskedést tárgya-
zó arithmétikát; a' második a' kereskedőnek izük-
séges Geografiát; a' harmadik a' politika keres-
kedés mesterségét fogja tanítani — A' napkeleti
Indiara készülő kereskedő hajóknak megparantsol-
tatott, hogy addig, mig azoknak különös engede-
lem arra nem adódik, ki ne induljanak.

Magyar Ország.

Ungvárról Novemb. 2-ik napján. Nállunk
a' szüret a' múlt October 24-ik napján kezdődött,
's ámbár olly tsekély lett legyen is, hogy szélte-

ben panaszkodnak a' szőlős gazdák, hogy allig lett a' tavalyi termésnek harmada; mindazáltal még is olly vigan ment végbe, hogy éjjel nappal majd szünet nélkül hallattak a' puska lövések, melyre gyanithatóképen az adott alkalmatosságot, hogy a' tavalyi borból még meg lehetösen maradt a' pinczékben, és a' szüretre egész héten igen szép tiszta idő szolgált, északánként pedig olly nagy derek voltak, hogy jeget is szemléltünk imitt amott a' potsolyákon. — Tegnap délig nállunk eső, oda fel a' hegyekben pedig hó esett, és ma viradóra úgy meg fagyott a' sár, hogy annak széltibe járhattunk a' hátán, a' hideg szél pedig egész nap olly nagy és tífös volt hogy tél közepére is oda illene. — Szerednyén és körülötte sok helyen tsekélyebb volt a' szüret mint nállunk is, mivel némely szőlő-hegyeket a' nyári jég eső nagyon meg rongált. A' bor átallyában édes nem lesz, ámbár sokan szedtek asszúszöllöt is.

A' drágaság minálunk egy szikrával sem kisebb mint a' múlt esztendőben volt. A' búzának köble 22, 23 márjás, a' rozsnak 15, 16 márjás; hanem a' káposztának meg lehetös bövségében vagyunk, még is 100 fő káposztat allig lehet 8, 9 márjásnak alatta venni, hanem egy jó gönczi hordó vele meg telik. — Munkátsón, a' mint hallám, három márjáson is lehet venni százát.

H i r a d á s.

Alább irt polgári Vendégfogadás a' fejér ökör tzierü Vendégfogadóban a' belső városban, a m a l t e n F l e i s c h m a r k t nevezetű útzában, 12 esztendő el folyása alatt, mellyekben fokféle rendű, rangú. 's nemzetbéli vendégekhez szerentséje vala, a' nemes Magyar Nemzetből való.

kat, a' kikhez valamint leg nagyobb figyelmetességgel, úgy különös szives hajlandósággal viseltetett mindenkor, minden tekintetben leg kedvesebb vendégeinek lenni tapasztalta.

Mivel mindazáltal az alább irt jól tudja, és tapasztalta is azt, hogy gyakorta a' leg kedvesebb vendége is vagy a' Posta kofis (Postilion), vagy pedig a' tselédeknek tsalfaságok miatt attól a' Vendégfogadótól, a' mellybe az ide jövő idegen ember bé szállani kíván, azon hazug mentség alatt, hogy abban üres vagy alkalmas vendég szobanintsen, másuva utasítatik, és egy vendégfogadótól a' másikhoz setét éjjel keringeni kényszerítettik: arra való nézve tartozó kötelességének tartja az alább irt, a' Nemes Magyar Publicumnak közönségesen, különösen pedig minden Magyar Ország lakosinak tudtokra adni, 's kérni őket egyszermind alázatosan, hogy a' kik őket megtisztelni kívánnyák, nem tselédjeitől, hanem egyenesen ő magától értekezzenek arról, ha vannak e' Vendégfogadójában szálló szobák avagy nintsenek, 's addig, míg vele magával személyesen nem beszélnek, vendég fogadóját el ne hagyják.

Végezetre, a' mi a' Vendégfogadójában lévő tsinos szobáknak, ágyaknak, és a' jól készült, 's a' mostani drága időhöz alkalmaztatott étkeknek, úgy szinte a' mindenféle jó boroknak árrát illeti, az alább irt igiri, hogy avval az ő hozzá bé szálló úri és érdemes vendégek meg fognak elégedni, ő pedig maga részéről mindent el fog követni, a' mivel kedveket töltheti, 's vele való meg elégedéseket meg nyerheti. — Bécsben Sz. András Havának 18-ik napján, 1803-ik esztendő.
Schaefer Fridrik.